

VÉHA ANTAL A SZEGEDI ÉLELMISZERIPARI FŐISKOLAI KAR FŐIGAZGATÓJA

A mérnökképzés az itteni gazdasági fejlődés alapja

Mérnökképzés 1962 óta felsőfokú technikai, 1972 óta főiskolai szinten létezik Szegeden. A tudományegyetem jelenleg még Szegedi Élelmiszeripari Főiskolai Karnak nevezett egységének új vezetője, Véha Antal intézetvezető egyetemi docens szívügyének tekinti a mérnökképzés megújítását és kiteljesítését. Többek között erről beszélgettünk a főigazgatóval.

– *A laikus számára hogyan magyarázza el: mi a fő kutatási és oktatási területe?*

– Malomipari technológia órákat tartok. Az élelmiszer-ipari technológián belül több iparág rejtelmait mutatjuk be. Arra a kérdésre adunk választ, hogy milyen anyagból, milyen technológiával, milyen késztermék állítható elő. Diákjaink művelletechnológiai, gyártási, gépészeti, minőségbiztosítási ismereteket kapnak, laboratóriumi gyakorlattal fűszerezve. Nagyon összetett témakör ez: egyrészt korszerű mikrobiológiai, másrészt – lévén a malomipar 150 éve a legmechanizáltabb terület – korszerű gépészeti ismereteket igényel.

– *Milyen hagyományok ápolására és megújítására készül?*

– Intézményünk 1962-től felsőfokú technikai, 1972-től főiskolai szinten képez mérnököket – elsősorban a vidék, Dél-Magyarország számára. A 70-es években hirtelen szarba szökött ipar azt igényelte tőlünk, hogy három végzős diákunk közül kettő technológus mérnökként, s egy gépészmérnökként lépjen ki intézményünk-ből. Az utóbbi időszakban megjelent a harmadik típus: a menedzser mérnök, azaz gazdasági mérnök iránti igény.

– *Milyen a jó mérnök?*

– Olyan természettudományos alappal rendelkező, alapvetően az ipari technológia megtervezésében és üzemeltetésében érdekelt egyén, aki komoly gazdasági, műszaki, és informatikai ismeretanyaggal, illetve idegen nyelvismerettel rendelkezik.

– *A Bologna-folyamat hogyan befolyásolja az itteni mérnökképző programot?*

– Az első három évben a diák komoly előképzettséget, alapokat szerez, s akinek tehetsége engedi, az (nagyjából minden harmadik hallgató) továbbmehet mesterszakra, ami a korábbi évek okleveles mérnöki szintjének felel meg. Mi ebben a rendszerben a Budapesti Corvinus Egyetemmel közösen alapított mesterképzést tervezzük elindítani. Az ifjak képzésének harmadik lépése: a doktorképzés, ahova körülbelül minden ötödik-tizedik diák juthat el.

– *A szegedi mérnökképzés megújításában milyen szerepet vállalhat az ön által vezetett kar?*

– Szívügyemnek tekintem a mérnökképzést. Meggyőződésem, hogy a dél-alföldi régióknak szüksége van mérnökökre. Mivel ez nem egy túliparosított térség,

Véha Antal: A tudás közkinccsé tételében, gyakorlati alkalmazásában óriási tapasztalatokkal rendelkezik a szegedi mérnökök képzőhelye

FOTÓ: FRANK YVETTE

elsősorban az itt tradicionális élelmiszer-mérnök, valamint mezőgazdasági és gépészmérnök-, illetve a gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnökképzés preferálása mellett speciális szakok is megjelenhetnek. Részt veszünk a környezet-, illetve az anyagmérnök képzésben; vagy a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Karral együtt a műszaki szakokat, azaz a mérnöki tanár szak indítását tervezzük. Új, hároméves szakként szeretnénk akkreditáltatni a mechatronikai mérnök szakot, mely gépészeti, elektronikai és informatikai ismeretekkel vértézni föl a fiatal. Ugyancsak novum lenne az informatikus és szakigazgatási agrármérnökképzésünk. Később a gépészmérnökhöz közel álló egyéb műszaki szakok alapításában, illetve – társkarokkal együttműködve – humánforrással foglalkozó szakemberek képzésében is reménykedem. Meggyőződésem: a Sze-

gedi Tudományegyetem jövőformáló kára lehet a mérnök-kar.

– *Mindez az oktatói bázis megerősítéséhez, illetve a rendelkezésre álló épületállomány bővítéséhez is vezet?*

– Oktatóink többsége komoly ipari gyakorlattal is rendelkezik. Ugyanakkor a 90-es évektől lelassult az ipar fejlődése, vagyis kevésbé igényli a karunkon főlhalmozott tudományos potenciált, az alkalmazott kutatást. Az innovációt azért tartom fontosnak, mert a tudástransfer, a tudásátadás nélkül nem sokat ér egy ennyire gyakorlatorientált kar. Márpedig a tudás közkinccsé tételében, gyakorlati alkalmazásában óriási tapasztalatokkal rendelkezik ez a tudományos közösség. Az innováció eredményeként extrabevételekre is számíthatunk. Ennek reményében szeretném fejleszteni a karnak a már végzett szakemberek továbbképzésében vállalt szerepét. Emellett a minőségi mérnökképzés – mint elsőszámú feladatunk – bővítése is indokolható az oktatók számának növelését. A kar belső struktúráját is feladatainkhoz alakítottuk: a három alapszak oktatását gondozó csoportosításban hoztuk létre az intézeteinket. A változássorozat az is kifejezi, hogy a szervezeti és működési szabályzat módosításának következtében januártól változik a kar elnevezése. A profilbővítéssel járhat, hogy az eddigi ingatlanaink mellett a Moszkvai körút 1–3. sz. alatti ezután főlhúzandó épület lehet a bázisa az SZTE mérnök-karának.

ÚJSZÁSI ILONA

Mindentudás Egyeteme

Négy óra alatt 320 diák jelentkezett a Mindentudás Egyeteme – Szeged idei első féléves kurzusára. De nem csak ez az adat mutatja: sikertörténet az ismeretterjesztő, a Szegeden és a tudományegyetemen folyó kutatómunkát reprezentáló előadás-sorozat.

Több száz egyetemi hallgató indexében szerepel idén is két kredites, általánosan művelő tárgyként a Mindentudás Egyeteme – Szeged. A szorgalmi időszokban szerda esténként 18 órától a TIK legnagyobb előadótermében jelentkező ismeretterjesztő előadás-sorozat „külsősök”, vagyis szegedi középiskolások és a város lakói is szívesen megjelennek. S azon sincs mit csodálkozni, hogy a szegedi VTV műsorán szereplő, felvételről leadott beszámoló a

híradó után a második legnézettebb produkció.

– Múlt, jelen, jövő jegyében állítottuk össze az új tanév első félévének programját – ad távlatot a szeptember 13-án elkezdődött, december 13-án záruló szemeszternek a program egyetemi felelőse, Rácz Béla stratégiai rektorhelyettes. A jubileumi tanévben nemcsak a szegedi felsőoktatás elmúlt 85 évére emlékeznek, hanem Péter László professzor és Ormos Mária akadémikus kalauzolásával az 1956 óta eltelt fél évszázad is mérlegre kerül. A jelen problémáit például a parlagfűjelenséggel és a gyomorbetegségeivel foglalkozó előadás jeleníti meg. A jövőbe mutat a biopolisz terve, a nagyszabású, az SZTE-ről induló, részben egyetemi keretek között megvalósuló projekt, amelyet négy előadáson ismertetnek meg az érdeklődőkkel.

Ú. I.

ELŐADÁSOK

Szept. 27.: Biopolisz – Egészségipari fejlesztés, előadó: dr. Mikó Tivadar centrumelnök, intézetvezető egyetemi tanár (SZTE Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum, Patológiai Intézet)

Okt. 4.: Európai értelmiségiek egy trópusi egyetemen, előadó: dr. Ferdinandy György egyetemi tanár (Universidad de Puerto Rico)

Okt. 11.: A forradalom szegedi nézőpontból, előadó: dr. Péter László nyugalmazott egyetemi tanár (SZTE BTK Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézet, Modern Magyar Irodalmi Tanszék)

Okt. 18.: Egy monolitikus rendszer első megroppanása, előadó: dr. Ormos Mária akadémikus, professor emerita (PTE BTK Modernkori Történeti Tanszék)

Nov. 8.: A száműzött egyetem – A Ferenc József Tudományegyetem útja Kolozsvártól Szegedig 1919–1921, előadó: dr. Vincze Gábor történész munkatárs (Emlékpont, Hódmezővásárhely)

Nov. 15.: Gyomorsav és fekélybetegség: egy sikertörténet, előadó: dr. Varró Vince professor emeritus (SZTE ÁOK I. Belgyógyászati Klinika)

Nov. 22.: Biopolisz – Zöld biotechnológia és megújuló energia, előadó: dr. Kovács Kornél tanszékvezető egyetemi tanár (SZTE TTK Biológus Tanszékcsoporthoz, Biotechnológiai Tanszék)

Nov. 29.: Biopolisz – Környezetkímélő technológiák a hulladékkezelésben és az energiatermelésben, előadó: dr. Kirics Imre tanszékvezető egyetemi tanár (SZTE TTK Kémiai Tanszékcsoporthoz, Alkalmazott és Környezeti Kémiai Tanszék)

Dec. 6.: Proletárköltő? Szerelmes költő? Istenes költő? József Attila identitásai, előadó: dr. Garai László nyugalmazott egyetemi tanár (SZTE GTK Üzleti Tudományok Intézete, Gazdaságpszichológiai Szakcsoport)

Dec. 13.: Biopolisz – Szoftver: ipar vagy valami más?, előadó: dr. Gyimóthy Tibor tanszékvezető egyetemi docens (SZTE TTK Informatikai Tanszékcsoporthoz, Szoftverfejlesztés Tanszék)

Vezetői megbízások

Új elnöke van július elsejétől az egyetem Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrumának. A Patológiai Intézetet is irányító Mikó Tivadar egyetemi tanár megbízása három évre szól. Vezetőváltás történt a gyógyszerésztudományi kar élén is: az intézmény dékánja júliustól Fülöp Ferenc, a gyógyszerkémiai intézet tanszékvezető egyetemi tanára, akinek 2009. június végén jár le a megbízása.

Két karon meghosszabbították az eddigi vezetők mandátumát. Az általános orvostudományi kart júliustól a következő három évben ismét Benedek György, az élettani intézet tanszékvezető egyetemi tanára irányítja, a Juhász Gyula tanárképző főiskolai kar főigazgatója pedig 2010. július végéig to-

vábbra is Galambos Gábor, a számítástechnika tanszékét is vezető egyetemi tanár.

Az új centrumelnökkel és dékánnal az Universitas melléklet következő számaiban olvashatnak interjúkat.

A miniszterelnök a tanárképző főiskolai kar főiskolai tanárává nevezte ki dr. Cristea Hoczopán Annát, a román nyelv és irodalom tanszék tanszékvezető docensét, dr. Csallner András Eriket, a számítástechnikai tanszék docensét, dr. Györke Zoltánt, az orosz nyelv és irodalom tanszék tanszékvezető docensét, Maruzsné dr. Sebő Katalint, a szlovák nyelv és irodalom tanszék tanszékvezető docensét és Tőkéné dr. Molnár Gizellát, a közművelődési tanszék tanszékvezető docensét.

NÉVJEGY

Az orosházi születésű Véha Antal 1980-ban diplomázott a gödöllői agrártudományi egyetemen. A hódmezővásárhelyi gépgyárban fejlesztőmérnökként dolgozott. Családi indíttatás miatt érdekelte az oktatás, ezért pályázta meg a Szegedi Élelmiszeripari Főiskolára hirdetett tanárségédi állást. Gabonaiipari technológia területre került, az élelmiszer-ipari technológia maradt az alapvető kutatási területe. A főiskolai tudományos fokozatokat végigjárva, 25 év oktatói munka után – egyetlen jelöltként – nyújtotta be pályázatát, s kapta meg három évre főigazgatói megbízását. Ehhez a munkához továbbra is a felesége, s két (24 és 22 éves) lánya nyújtja a biztos családi háttérrel. Szenvedélyes fallabdajátékosnak ismerik, akit lenyűgöz a meditációs joga, s az ehhez kapcsolódó életmód, a keleti filozófia.